

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1610207589
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1610207589.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej, v právnej veci žalobkyne: V. U. W. D. Z. A. J. J. H. K. F. , K. P.U. XX.X.XXXX, I. O. Q., W. Č.. XX, zastúpená Mgr. Katarínou Berkešovou, advokátkou, Malacky, Břeclavská č. 3, proti žalovaným v I. rade: Q.. P. F. T. O. R. B. Á. , K. P. XX.X.XXXX, I. O. Q., R. Č.. XX, v II. rade: H.. X. F. T. O. U. , K. P. X.X.XXXX, I. O. Q., R. Č.. XX, obaja zastúpení spoločnosťou Studio Legale, s.r.o., IČO: 36 811 874, Bratislava, Mostová č. 2, za ktorú koná Mgr. Jozef Obert, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odstránenie oplotenia, o zákaze vstupu na pozemok, o odstránenie odpadu, o zákaze prechodu cez pozemok, o zákaze vyvážania odpadu, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 21. apríla 2017, č.k. 27 C 92/2010-292, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 21. apríla 2017, č.k. 27 C 92/2010-292,
- vo výroku II., ktorým žalobu zamietol, p o t v r d z u j e ,
- vo výroku III., ktorým priznal žalovaným v I., II. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % , m e n í tak, že žalovaným v I., II. rade spoločne a nerozdielne p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

II. Žalovaným v I., II. rade p r i z n á v a spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalovaných v I., II. rade v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 21.4.2017, č.k. 27 C 92/2010-292, I. konanie zastavil v časti uloženia zákazu žalovaným v I., II. rade: vstupovať na pozemok parcelné č. XXXX, orná pôda o výmere 4.686 m², nachádzajúcom sa v katastrálnom území Q., obec Q., okres Q., zapísanom v registri „E“ na liste vlastníctva č. XXXX, na Okresnom úrade v Malackách, katastrálnom odbore; vyvážať odpad na uvedený pozemok; prechádzať cez tento pozemok; odstrániť odpad z predmetného pozemku; zaplatať istiny prevyšujúcej sumu 8.951,63 € a časti prislúchajúcich úrokov z omeškania, ako aj uloženia povinnosti odstrániť oplotenie z uvedeného pozemku; II. žalobu zamietol; III. žalovaným v I., II. rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo vzájomnej žaloby doručenej súdu dňa 17.8.2010, ktorú žalobkyňa podala v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 27 C 19/2010. Uznesením zo dňa 13.9.2010, č.k. 27 C 19/2010-53, prvoinštančný súd vylúčil časť vzájomnej žaloby, ktorou žalobkyňa požadovala, aby súd uložil žalovanej v I. rade povinnosť odstrániť oplotenie predmetného pozemku, ktorej bola pridelená spisová značka 27 C 92/2010. Žalobkyňa vzájomnú žalobu dôvodila tým, že nesúhlasí s návrhom na usporiadanie pomerov medzi ňou ako vlastníkom pozemku a žalovanou v I.

rade ako vlastníkom stavby na jej pozemku. Komplex pozemkov, z ktorých žalovaní v I., II. rade časť protiprávne ohradili od hlavnej cesty z Malaciek na Studienku a využívajú ich na vlastné obohatenie pozostáva, okrem iného, aj z parcely registra „E“ č. XXXX, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, o výmere 4.686 m², ktorej je vlastníčkou. Žalovaná v I. rade kúpila budovy bez akéhokoľvek právneho vzťahu k pozemkom. Právny vzťah žalovaní v I., II. rade neriešili ani vtedy, keď budovy opravovali, naopak v relácii Paľba, v ktorej bol medializovaný spor iného vlastníka pozemku z toho istého komplexu pozemkov, prehlásili, že niektorí vlastníci sa vysťahovali do zahraničia, iní zomreli. Po medializácii sporu sa žalovaný v II. rade snažil niektoré pozemky pod budovami skupovať, ale vlastní len malú časť. Ďalej uviedla, že sa snažila o vyriešenie vlastníckych práv, žalovaný v II. rade ju navštívil a požadoval doživotnú nájomnú zmluvu, s čím nesúhlasila. Dňa 15.3.2010 požiadala kataster v Malackách o informáciu, kedy bola sporná budova postavená, pretože si pamätá budovu už v sedemdesiatich rokoch. Z katastra dostala odpoveď, že sporná budova bola skolaudovaná v roku 1993, takže nemôže ísť o pôvodnú budovu. Dňa 3.5.2010 podala žalovanej v I. rade niekoľko návrhov na vyriešenie sporu, vylúčila však vecné bremeno a nájomnú zmluvu. Žalovaná v I. rade odmietla návrh na odkúpenie jej pozemku s tým, že užíva len jeho časť, neuviedla, že prehradením pozemku od hlavnej cesty je jej pozemok nepoužiteľný. Navrhla žalovanej v I. rade aj odstránenie stavby z jej pozemku, alebo že stavbu s pozemkom odkúpi, s čím žalovaná v I. rade nesúhlasila a podala na súd žalobu o vyporiadanie vzťahov vecným bremenom alebo nájomnou zmluvou. Súd prvej inštancie uviedol, že uznesením zo dňa 17.1.2011 vylúčil na samostatné konanie aj zvyšnú vzájomnú žalobu žalobkyne, ktorá sa viedla v konaní vedenom pod sp.zn. 27 C 122/2011, ktorého predmetom bolo zaplatenie sumy 1.745,10 € titulom bezdôvodného obohatenia, zákaz vstupovať, prechádzať a vyvážať odpad na pozemok registra „E“, parcelné č. XXXX o výmere 4.686 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX a povinnosť odstrániť odpad z tohto pozemku. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 28.4.2011, č.k. 27 C 92/2010-6, spojil konania vedené pod sp.zn. 27 C 92/2010 a sp.zn. 27 C 122/2011 na spoločné konanie tak, že sa bude viesť pod sp.zn. 27 C 92/2010.

2. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkyne, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, spisom Obvodného úradu životného prostredia v Malackách č. A/2012/01514/123, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Z výpisov listu vlastníctva č. XXXX zistil, že žalobkyňa je vlastníčkou pozemku parcela registra „E“ č. XXXX o výmere 4.686 m², nachádzajúcom sa v okrese Malacky, obec Malacky, katastrálne územie Q. a listu vlastníctva č. XXXX, že žalovaný v II. rade vlastní stavbu-sklady, postavenú na parcele č. XXXX/X v okrese Q., obec Q., katastrálne územie Q.. Podľa listu vlastníctva č. XXXX, žalovaná v I. rade vlastní stavby postavené na pozemkoch parcelné č. XXXX/X a č. XXXX/X, nachádzajúce sa v okrese Malacky, obec Q., katastrálne územie Q.. Z geometrického plánu zistil, že pozemok parcelné č. XXXX patriaci žalobkyňi je z časti zastavaný budovou skladov, ktoré sú postavené na parcele č. XXXX/X, ktoré vlastní žalovaný v II. rade a stavby postavené na parcele č. XXXX/X a č. XXXX/X vo vlastníctve žalovanej v I. rade sú postavené v susedstve pozemku žalobkyne. Z fotodokumentácie založenej v spise a zhodných tvrdení strán vyplýva, že na pozemku žalobkyne sa nachádzal, resp. nachádza odpad. Žalovaní v I., II. rade uznali, že časť ich budovy stojí na pozemku žalobkyne, a to vo výmere 195 m², za čo jej platia ročne 162,05 € ako náhradu za bezdôvodné obohatenie, ktorú náhradu vypočítali podľa znaleckého posudku č. 112/2010 zo dňa 18.5.2010, znalca Ing. V. A., ktorý určil cenu nájmu podobného pozemku vo výške 0,831 eur/m², pričom žalobkyňa uvedený posudok nenamietala. Žalovaná v I. rade uviedla, že firma žalovaného v II. rade sa zaoberá recykláciou plastov, všetky plasty zrecykluje, spotrebuje a vyrobí plastové rúry a z ich produkcie plastový odpad nevzniká, keďže plastový odpad spotrebúvajú. Drevovýrobu mal žalovaný v II. rade v predmete podnikania asi v rokoch 2013 a 2014, išlo len o formálny zápis, pre nedostatok dreva tento predmet podnikania ukončili. Z výsluchu žalovaného v II. rade zistil, že začal podnikať približne v roku 1990, okolo roku 1993 si prenajal haly od Ovocinárskeho štátneho podniku, pozemky pod halami boli nevysporiadané. Predmetom jeho podnikania bol nákup priemyselných odpadových plastov a výroba plastových priemyselných rúr. Spor so žalobkyňou vznikol v dobe, keď chcel vysporiadať pozemky pod halou tak, že časť pozemku, na ktorom hala stojí od nej odkúpi, žalobkyňa však požadovala odkúpenie celého pozemku o rozlohe približne 4.600 m², o čo nemal záujem. Žalovaní v I., II. rade namietli premlčanie nároku žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za roky 2008 a 2012. Svedkyňa Janka Kopková vypovedala, že na pozemku žalobkyne bola približne dvakrát na požiadanie žalobkyne, aby tam urobila fotografie. Prvýkrát, keď prišla na pozemok, nachádzali sa na ňom kopy eternitu prerastené burinou, plasty, kotúče a nejaký drobný stavebný odpad, pozemok žalobkyne ohraničený nebol. To, že ide o pozemok žalobkyne sa dozvedela od nej. Druhýkrát bola na pozemku v čase, keď tam mal prísť zamestnanec Úradu životného

prostredia, kopy odpadu tam už neboli, boli tam ale veľké pieskové plochy čerstvo pojazdené autom, stopy auta viedli k hranici pozemku žalobkyne. Na susednom pozemku videla nákladné auto, bager s ohřňačom, zo zeme trčali nejaké plasty. Keď sa vrátila na pozemok žalobkyne, prišiel nejaký pán a pýtal sa ich kto sú a čo tam hľadajú, vysvetlila spolu so žalobkyňou, že sa len pozerajú, pán mal skonštatovať, že sa zľakol, že sú zo životného prostredia. Žalobkyňa jej zhruba ukázala výmeru svojho pozemku, ten zhruba prešli, najväčšie kopy odpadu boli pri budove, na zvyšnej časti pozemku bol nejaký odpad, nevedela odkiaľ pochádzal, mala pocit, že je po celom pozemku žalobkyne, v súčasnosti by presne určiť rozlohu odpadu nevedela, ani odkiaľ odpad pochádza. Z televízie zistila, že pri výrobe sa využíva aj plast, tak si domyslela, že to bude asi z firmy, ktorá sa nachádza na susednom pozemku. Aby vedela s istotou povedať, že odpad pochádza od žalovaných v I., II. rade, musela by ich pri tom pristihnúť. Odpad špecifikovala tak, že išlo o eternit, kopy paliet a porozhadzované cievky. Zo spisu Obvodného úradu životného prostredia č. A/2012/01514/123 vyplýva, že sa začali šetrenia na základe postúpenia z Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky Bratislava zo dňa 31.8.2012, vo veci nelegálneho nakladania s odpadmi z podnetu žalobkyne, v ktorom označila za pôvodcu nepovolennej skládky odpadu na jej pozemku firmu EKOREPLAST, ktorá sa zaoberá recykláciou plastov a nachádza sa v susedstve jej pozemku. Podľa Sprievodného listu nebezpečných odpadov, dňa 24.9.2012 žalovaná v I. rade dala odvieť azbest príjemcovi EKO-SALMO, s.r.o. dopravcom H.L.Stav spol. s.r.o. o objeme 1,45 ton netto, faktúru za likvidáciu nebezpečného odpadu z rekonštrukcie strechy v Q., ulica R. vystavila žalovanej v I. rade dňa 27.9.2012 firma H.L.Stav spol. s.r.o, celkovo za 1,45 ton odpadu a dopravu v sume 263,11 €. Zo zápisnice Obvodného úradu životného prostredia č.k. OÚŽP-2012/01514/123-KUJ, zo dňa 1.10.2012, zistil, že na pozemku žalobkyne a na susediacom pozemku bola vykonávaná kontrola z dôvodu vytvárania nepovolených skládok odpadov, na základe podania žalobkyne. Žalovaná v I. rade pripustila, že v období, keď rekonštruovali strechu skladov, sa mohol v okolí skladov nachádzať azbest, ktorý pochádzal z ich strechy, tento však dala v roku 2012 odstrániť. V období kontroly Obvodný úrad životného prostredia zistil na pozemku porozhadzovaný azbest, ohorené časti plastov, veľké množstvo rôzneho druhu plastov-zbytky mletého plastu, špagáty. Žalovaná v I. rade pripustila možnosť pôvodu plastových odpadov z firmy EKOREPLAST (vlastnia ju žalovaní v I., II. rade) a prisľúbila odstránenie zvyšného azbestu a povrchových odpadov do konca roka 2012. Zo žiadosti Obvodného úradu životného prostredia zo dňa 26.10.2012, adresovanej Inšpektorátu životného prostredia vyplýva, že na základe výsledkov doterajšieho šetrenia je pôvodcom odpadu na pozemku žalobkyne firma EKOREPLAST a v záujme úplného jednoznačného znepochybnenia reálneho stavu úrad požiadala Inšpektorát o účasť na kontrolných výkopoch. Zo zápisnice zo dňa 15.11.2012 je zrejmé, že Obvodný úrad životného prostredia na základe miestnej ohliadky konštatoval, že na pozemku boli vykonané výkopové práce aj napriek zákazu hýbať s pozemkom v záujme objektivity, odpad z povrchu bol čiastočne odstránený, bolo dohodnuté, že zvyšky stavebného odpadu a všetok ostatný odpad bude zneškodnený do 14 dní oprávnenou firmou, budú doložené ďalšie dôkazy a podľa nich bude úrad pokračovať v konaní. Dňa 3.12.2012 žalovaný v II. rade založil doklady o odovzdaní plastového a stavebného odpadu, dňa 8.1.2013 doložil Hlásenie o vzniku a nakladaní odpadu. Dňa 11.6.2014 vzniesla žalobkyňa námietku, že v zápisnici nie je uvedené, že žalovaný v II. rade jej neumožnil vstup do areálu firmy, preto nemohla ukázať miesto, kde bol odpad zakopaný. Podľa fotodokumentácie na pozemku, na ktorom stojí firma EKOREPLAST, sa v rámci oplotenej časti pozemku nachádza veľká kopa plastového odpadu. Z odpovede na žiadosť o informáciu z Okresného úradu životného prostredia Malacky zo dňa 27.5.2014, zistil, že Okresný úrad životného prostredia Malacky odpovedal žalobkyni na listy, v ktorých žiadala o písomné poskytnutie odpovede, ako bol vybavený jej podnet vedený pod č.j. OÚŽP-2012/01514-KUJ vo veci nepovolennej skládky odpadov tak, že žalobkyni oznámil, že v tejto veci bolo nariadené ústne pojednávanie, na ktorom žalovaná v I. rade pripustila (ako splnomocnená zástupkyňa žalovaného v II. rade) možnosť pôvodu plastových odpadov z firmy EKOREPLAST, azbest pochádzal z budovy, ktorej je vlastníkom. Súčasne bolo na ústnom pojednávaní dohodnuté odstránenie zvyšného azbestu a povrchových skládok do konca roka 2012. Bolo dohodnuté, že zahrnuté plochy zeme, ktoré sa tam nachádzali budú odkryté na náklady firmy za účasti SIŽP Bratislava-OOH. Výkopy boli dohodnuté na deň 15.11.2012, po príchode na miesto boli viditeľné stopy po pohybe pôdy aj napriek zákazu kopania do vykonania kontrolných výkopov. Povrchové skládky odpadov boli čiastočne odstránené. Bolo dohodnuté, že zvyšné skládky budú zneškodnené do 14 dní. Zástupca SIŽP v Bratislave Mgr. B. Z. skonštatoval, že na predmetnom pozemku sa nenašli žiadne odpady, ktoré by dokazovali, že pôvodcom je firma EKOREPLAST. Obvodný úrad životného prostredia ďalej uviedol, že na základe výsledkov šetrenia, nepovolené skládky odpadov boli vytvorené cca v roku 2008, nie je jednoznačne preukázané, že pôvodcom skládok odpadov je firma Ing. F. EKOREPLAST, nepovolené skládky odpadov boli v priebehu konania odstránené majiteľom firmy podľa predložených dokladov v súlade so zákonom

o odpadoch. Na základe uvedeného úrad nezačal správne konanie vo veci uloženia opatrení na nápravu a vo veci uloženia pokuty v zmysle zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že uznesením súdu zo dňa 17.1.2011 vylúčil na samostatné konanie aj zvyšnú vzájomnú žalobu, ktorá bola vedená pod sp.zn. 27 C 122/2011, ktorého predmetom bolo zaplatenie sumy 1.745,10 € titulom bezdôvodného obohatenia; zákaz vstupovať, prechádzať, vyvážať odpad na pozemok registra „E“ parcela č. XXXX o výmere 4.686 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX a povinnosť odstrániť odpad z tohto pozemku. Dňa 23.7.2010 bola Okresnému súdu Malacky doručená žaloba o usporiadanie pomerov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby, ktorú podala žalovaná v I. rade, a ktorá dňa 18.8.2011 žalobkyňou prostredníctvom poštovej poukážky zaslala sumu 324,10 € z titulu bezdôvodného obohatenia, za obdobie dvoch rokov. Podaním doručeným súdu dňa 27.9.2010 žalobkyňa požiadala o pripustenie vstupu žalovaného v II. rade do konania, ktorého vstup do konania pripustil uznesením zo dňa 7.10.2011, č.k. 27 C 92/2010-12. Podaním doručeným súdu dňa 24.5.2012 žalobkyňa spresnila petít žaloby tak, že žiadala: 1. odstránenie oplotenia, 2. zákaz vstupovať na pozemok, 3. zákaz prechádzať cez pozemok, 4. zákaz vyvážať na pozemok akýkoľvek odpad, 5. odstrániť z pozemku odpad a 6. zaplatiť bezdôvodné obohatenie v sume 1.745,10 €. Podaním doručeným súdu dňa 6.12.2012 žalobkyňa rozšírila svoju žalobu o sumu 7.788,14 € za roky 2010 a 2011 a žiadala, aby žalovaní v I., II. rade boli zaviazaní na zaplatenie sumy 9.533,24 €. Zároveň žiadala nariadiť predbežné opatrenie, ktorým by žalovanej v I. rade bola uložená povinnosť nenakladať s nehnuteľnosťami-skladmi nachádzajúcimi sa na pozemkoch parcelné č. XXXX/X a č. XXXX. Uznesením zo dňa 25.7.2016, č.k. 27 C 92/2010-130, súd pripustil zmenu petítu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Podaním doručeným súdu dňa 29.11.2016 žalobkyňa vzhľadom na odstup času, že sa zmenili skutkové okolnosti ohľadne jednotlivých petítov jej žaloby a vzhľadom na správanie žalovaných v I., II. rade, vzala žalobu v časti petítov: 1. zákaz vstupu na pozemok, 2. zákaz vyvážať odpad, 3. zákaz prechádzať cez pozemok a 4. povinnosť odstrániť odpad, späť. Podaním doručeným súdu dňa 28.12.2016 žalobkyňa opravila sumu, ktorú žiadala titulom bezdôvodného obohatenia tak, že namiesto nesprávne uvedenej sumy 9.533,24 €, žiadala o zaplatenie sumy 8.951,63 €. Podaním doručeným súdu dňa 8.2.2017 žalobkyňa rozšírila svoju žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 v sume 3.732,21 € s príslušenstvom. Súd na pojednávaní konanom dňa 14.2.2017 pripustil uvedenú zmenu petítu. Podaním doručeným súdu dňa 16.2.2017 žalobkyňa vzala žalobu späť v časti odstránenia oplotenia, keďže oplotenie na jej pozemku už nestojí. Žalovaní v I., II. rade súhlasili s čiastočným späťvzatím žaloby a poukázali na odpoveď Okresného úradu životného prostredia, z ktorého vyplýva, že nepovolené skládky odpadov boli vytvorené v roku 2008, pričom nie je jednoznačne dokázateľné, že pôvodcom skládok odpadov je firma žalovaného v II. rade a že nepovolené skládky boli v priebehu správneho konania žalovaným v II. rade odstránené. Žalobkyňa nesúhlasila s tým, že by jej nárok bol premlčaný, žalobu podala už v roku 2010, i keď v tom čase žalovala iba sumu 1.745,10 €, pričom v tomto prípade tiež ide o plynutie desaťročnej objektívnej lehoty, nakoľko žalovaní v I., II. rade konali pri obohacovaní úmyselne, keďže vedeli, že pozemok, ktorý užívajú patrí jej, čoho dôkazom je aj korešpondencia medzi stranami z roku 2010.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 100, § 107 ods. 1, ods. 2, § 451 ods. 2, § 456, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 145 ods. 2 C.s.p. a dôvodil premlčaním časti nároku žalobkyne a nedostatkom pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v I., II. rade. Uviedol, že počas konania žalobkyňa vzala postupne žalobu v časti o uloženie zákazu žalovaným v I., II. rade vstupovať na jej pozemok, vyvážať odpad na jej pozemok, prechádzať na jej pozemok, o uloženie povinnosti žalovaným v I., II. rade odstrániť oplotenie z jej pozemku a odstrániť odpad z pozemku, ako aj v časti istiny prevyšujúcej sumu bezdôvodného obohatenia 8.951,63 € a časti prislúchajúceho príslušenstva späť, z dôvodu ktorého v týchto častiach, so súhlasom žalovaných v I., II. rade, konanie zastavil. Predmetom konania zostal iba nárok žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 8.951,63 € s príslušenstvom, ktoré žiadala vydať od žalovaných v I., II. rade za obdobie od 17.8.2010 späť tri roky, roky 2010, 2011 a v sume 3.732,12 € za rok 2012. Pre zrozumiteľnosť nároku žalobkyne dodal, že žiadala od žalovaných v I., II. rade vydanie bezdôvodného obohatenia od 17.8.2010 (deň podania žaloby) späť tri roky vo výške 1.745,10 € najskôr za výmeru 700 m² (za užívanie pozemku, ktorý žalovaní v I., II. rade oplotili), podaním doručeným súdu dňa 6.12.2012 rozšírila žalobu o sumu 7.788,14 €, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie za roky 2010 a 2011, ktoré ročne určila na sumu 3.894,- € (4.686 m² x 0,831 € = 3.894,07 x 2 roky = 7.788,14 €); celkovo žiadala o zaplatenie sumy 9.533,24 €. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 28.12.2016 vzala žalobu späť v sume prevyšujúcej sumu 8.951,63 €, pretože za rok 2010 si uplatnila sumu 3.312,36 € za užívanie výmery 3.986 m² (za užívanie zvyšnej výmery 700 m² si už nárok uplatnila pri podaní žaloby) a za rok 2011 sumu 3.894,07 €, podaním doručeným súdu dňa 8.2.2017 rozšírila žalobu a

uplatnila si nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia aj za rok 2012 v sume 3.732,21 €. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobkyňa si uplatnila nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré mali získať žalovaní v I., II. rade tým, že skladovali odpad na jej pozemku, pričom tento pozemok užívali a neplatili jej za to náhradu. Nebolo sporné, že nehnuteľnosť-stavba, ktorá patrí žalovanému v II. rade, má výmeru 195 m² a nachádza sa na pozemku žalobkyne. Za užívanie pozemku žalobkyne pod stavbou, žalovaní v I., II. rade náhradu žalobkyňi platili každoročne vo výške 162,05 €, ktorá bola určená znaleckým posudkom Ing. V. A., č. 112/2010, ktorého závery žalobkyňa nenamietala. Nepovažoval preto nárok žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie celého pozemku, vrátane výmery 195 m², za ktorú jej už žalovaní v I., II. rade náhradu poskytli, za dôvodný. V prvom rade považoval za potrebné, v záujme hospodárnosti, vysporiadať sa s námietkou premlčania nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 uplatnenou žalovanými v I., II. rade. Poukázal na skutočnosť, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, najneskôr za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Žalobkyňa si uplatnila svoj nárok žalobou dňa 17.8.2010, takže najneskôr v tento deň o údajnom bezdôvodnom obohacovaní žalovaných v I., II. rade vedela. Zo spisu Okresného úradu Malacky, odbor životného prostredia vyplýva, že žalobkyňa v roku 2012 o údajnom obohacovaní sa žalovaných v I., II. rade mala vedomosť, pričom svoj nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 si uplatnila podaním doručeným súdu dňa 8.2.2017. Prvým dňom kedy si mohla žalobkyňa svoj nárok na súde uplatniť bol deň 1.1.2013, od ktorého začala plynúť dvojročná subjektívna lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá uplynula dňom 1.1.2015. Z uvedeného preto považoval nárok žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012, uplatnený dňa 8.2.2017, za premlčaný. Námietku žalobkyne, že by sa mala zohľadňovať desaťročná objektívna premlčacia doba, nakoľko obohacovanie žalovaných v I., II. rade bolo úmyselné, považoval za irelevantnú, keďže objektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo. Žalobkyňa si uplatnila nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012, keď toto obohacovanie vznikalo postupne (každý deň, resp. mesiac) a tak objektívna premlčacia doba vznikla samostatne za každý deň/mesiac roka 2012. Bez ohľadu na to, či by v konaní prihliadol na objektívnu lehotu tri roky alebo desať rokov platí, že síce objektívna aj subjektívna premlčacia doba začínajú plynúť, plynú a končia nezávisle od seba, ich vzájomný vzťah je však taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Žalobkyňi uplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba, pretože svoje právo si neuplatnila v lehote dvoch rokov odo dňa kedy sa o ňom dozvedela, takže jej právo o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 sa premlčalo bez ohľadu na to, či ešte mala plynúť trojročná alebo desaťročná objektívna premlčacia doba počítaná odo dňa vzniku bezdôvodného obohatenia. K nároku žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie jej pozemku za obdobie od 17.8.2007 do 17.8.2010, zvyšok roka 2010 a rok 2011 poukázal na skutočnosť, že bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať tomu, na úkor koho ho získal, pričom sa musí vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje totiž zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť [rozsudok Najvyššieho súdu (pravdepodobne Slovenskej republiky, poznámka odvolacieho súdu) sp.zn. 3 Cdo 124/2002]. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 24.6.2008, sp.zn. 33 Odo 882/2006). Dôvodom vzniku záväzku z bezdôvodného obohatenia je preukázateľné získanie bezdôvodného obohatenia na úkor iného, na základe čoho vzniká záväzkový vzťah medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil a kto je povinný obohatenie vydať, a medzi tým, na úkor koho sa niekto obohatil, a kto má právo na vydanie obohatenia. Predpokladom úspechu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia je preukázanie, že k obohateniu skutočne došlo. Účelom inštitútu bezdôvodného obohatenia nie je kompenzácia nezavinených škôd a ani zmierňovanie majetkových krívd. Prostredníctvom inštitútu bezdôvodného obohatenia sa nemožno domáhať ani uvedenia do pôvodného stavu, na čo slúži vlastnícka žaloba podľa § 126 Občianskeho zákonníka. V danej veci žalobkyňa tvrdila, že žalovaní v I., II. rade užívajú jej pozemok v celej výmere, a to 4.686 m² bezdôvodne,

pretože na ňom produkujú a skladujú odpad. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že odpad, ktorý sa eventuálne na pozemku žalobkyne nachádzal, resp. nachádza, tam bol umiestnený práve žalovanými v I., II. rade. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v I., II. rade, nakoľko nepreukázala, že práve oni sú osoby, ktoré by za prípadné bezdôvodné obohatenie na jej úkor zodpovedali, teda boli by subjektmi, ktoré sú povinné jej bezdôvodné obohatenie vydať. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení doložila do spisu fotodokumentáciu svojho pozemku, z ktorej vyplýva, že je na ňom porozhadzovaný odpad, tvrdenie o tom, že sú to práve žalovaní v I., II. rade, ktorí by za odpad zodpovedali, opierala aj o konanie, ktoré prebiehalo na Obvodnom úrade životného prostredia Malacky v roku 2012, o nelegálne umiestnenej skládke odpadu na jej pozemku. V priebehu konania bolo zistené, že na pozemku žalobkyne sa v tom čase skutočne nejaký odpad nachádzal, ale nezistilo sa, že odpad na pozemok žalobkyne umiestnili práve žalovaní v I., II. rade. Uvedené vyplýva aj z odpovede na žiadosť o poskytnutie informácie zo dňa 27.5.2014 a výpovede svedkyne X. S., ktorá uviedla, že v čase, keď na pozemku bola, bol odpad porozhadzovaný len miestami, najmä v blízkosti areálu firmy žalovaného v II. rade, pričom nevedela identifikovať, že odpad pochádzal od žalovaných v I., II. rade, mohla by tvrdiť, že tento odpad je od nich len vtedy, keby žalovaní v I., II. rade pri jeho umiestňovaní na pozemku žalobkyne pristihla. Zo žiadneho dôkazu nevyplyvalo, že za odpad na pozemku žalobkyne zodpovedajú žalovaní v I., II. rade. Skutočnosť, že žalovaný v II. rade prevádzkuje v susedstve pozemku žalobkyne spoločnosť zaoberajúcu sa recykláciou plastov ešte nemusí preukazovať s určitosťou, že odpad na pozemok žalobkyne umiestnili žalovaní v I., II. rade, ktorí to popreli a žalobkyňa v priebehu konania opak nepreukázala. Keďže existenciu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných v I., II. rade tvrdila žalobkyňa, znášala aj povinnosť túto existenciu preukázať, čo sa nestalo a tak nebolo v konaní preukázané, že sú to práve žalovaní v I., II. rade, ktorých majetok sa na úkor žalobkyne neoprávnene zväčšil alebo u koho neoprávnene nedošlo k jeho zmenšeniu. Jediným prípadom, kedy by bolo možné uvažovať o tom, že žalovaní v I., II. rade pozemok žalobkyne užívali, je doba, kedy bol na pozemku žalobkyne umiestnený azbest, ktorý mal pochádzať zo strechy haly, ktorá pôvodne patrila žalovanej v I. rade a neskôr žalovanému v II. rade, čo mal za preukázané zo spisu Obvodného úradu životného prostredia, túto skutočnosť napokon uznali aj žalovaní v I., II. rade. V priebehu konania na Obvodnom úrade životného prostredia i v priebehu tohto konania však nebolo preukázané, v akom rozsahu bol pozemok žalobkyne skládkou tohto odpadu žalovanými v I., II. rade užívaný. Ak žalobkyňa žiadala o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie celého pozemku, takýto nárok nepovažoval za opodstatnený, keď rozloha celého pozemku žalobkyne predstavuje 4.686 m² a svedkyňa S. uviedla, že odpad sa nachádzal najmä v časti pri budovách skladov žalovaných v I., II. rade, takže rozloha odpadu na pozemku žalobkyne bola ťažko určiteľná. Takéto určenie rozsahu užívania pozemku žalobkyne na stanovenie záväzku žalovaných v I., II. rade obohatenie vydať nepostačuje. Samotná žalobkyňa neurčila konkrétny rozsah pozemku zaprataného odpadom žalovanými v I., II. rade a bez ďalšieho žiadala náhradu, ako keby žalovaní v I., II. rade užívali celý jej pozemok, čo nebolo preukázané.

3.2. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p., pričom náhradu trov konania súd posudzoval zvlášť v zastavenej časti a zvlášť vo zvyšnej časti konania. V časti, v ktorej konanie zastavil, skúmal procesné zavinenie zastavenia konania. Žalobkyňa vzala žalobu späť z dôvodu, že pre odstup času sa zmenili skutkové okolnosti žaloby vzhľadom na správanie žalovaných v I., II. rade a žalobu vzala späť v časti uloženia povinnosti žalovaným v I., II. rade nevstupovať na jej pozemok, uloženia zákazu cez pozemok prechádzať, zákazu vyvážať odpad, uloženie povinnosti odstrániť odpad a oplotenie, v časti prevyšujúcej sumu 8.951,63 € a príslúchajúceho príslušenstva. Uviedol, že pri skúmaní procesného zavinenia zastavenia konania nejde o to, či by bola žaloba v tejto časti úspešná, resp. dôvodná, ale ide o procesné hľadisko aktivity žalobcu a jeho zodpovednosti za to, akého znenia žalobu podal a ako v priebehu konania s predmetom sporu nakladá. Zavinenie zastavenia konania možno z procesného hľadiska pričítať práve žalobkyňi, okrem nároku týkajúceho sa uloženia povinnosti žalovaným v I., II. rade odstrániť plot (vo vzťahu k zvyšným výrokom však ide o nepatrnú časť), keď aj pri sume bezdôvodného obohatenia žalobkyňa uviedla, že ide o nepresný výpočet sumy. Vo zvyšných výrokoch zavinenie skúmal z objektívnych dôvodov. V konaní nebolo preukázané, že práve kvôli konkrétnemu správaniu žalovaných v I., II. rade bola vzatá žaloba späť. Ak by mal skúmať konkrétne okolnosti spätvzatia žaloby, musel by ohľadom toho vykonať ďalšie dokazovanie, čo by bolo nehospodárne, a preto ustálil, že zavinenie zastavenia konania možno pričítať žalobkyňi. V časti zamietnutia žaloby boli úspešní žalovaní v I., II. rade v celom rozsahu. Vzhľadom na celkový predmet konania, na zavinenie zastavenia konania a vzhľadom na to, že vo veci samej bola žaloba žalobkyne zamietnutá, rozhodol tak,

že žalovaným v I., II. rade priznal náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením vydaným po právoplatnosti rozsudku.

4. Proti tomuto rozsudku vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a vo výroku III., ktorým bola priznaná náhrada trov konania žalovaným v I., II. rade, podala včas odvolanie žalobkyňa dôvodiac tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, g/, h/ C.s.p.). Nestotožnila sa so záverom prvoinštančného súdu uvedeným v napadnutom rozhodnutí v bode 56. a 57., že v konaní nebolo preukázané, že odpad, ktorý sa na jej pozemku nachádzal, resp. nachádza, tam bol umiestnený práve žalovanými v I., II. rade, a že neurčila konkrétny rozsah pozemku zaprataného žalovanými v I., II. rade z dôvodu, že sama žalovaná v I. rade pripustila, že odpad v podobe azbestu bol na jej pozemku umiestnený, nachádzal sa tu v rokoch 2008 až 2012. Táto skutočnosť vyplýva, z výpovede žalovanej v I. rade zaznamenatej v zápisnici Okresného úradu životného prostredia (zo dňa 1.10.2012), ako aj fotodokumentácie, že bol predmetný azbest porozhadzovaný po celom jej pozemku v inkriminovanom období, pričom ide o toxickú látku. Poukázala v tejto súvislosti aj na zápisnicu Obvodného úradu životného prostredia z účasti na pojednávaní vo veci kontrolných výkopov v lokalite nepovolenej skládky odpadov, parcela registra „E“ č. XXXX, katastrálne územie Q., konanej dňa 15.11.2012, z ktorej vyplýva, že žalovaný v II. rade zmaril výkopové práce, ktoré by potvrdili jej nárok, pretože žalovaný v II. rade evidentne so skládkou na pozemku manipuloval, prekopával ju na iné miesto s absurdným odôvodnením, že sa chcel presvedčiť, či tam nejaká firma nezakopávala iný odpad. Na nekalosť konania žalovaného v II. rade poukázala aj svedkyňa X. S. vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 14.2.2017. Žalovaný v II. rade zavádzal aj v prípade likvidácie odpadu, nakoľko najskôr tvrdil, že firma EKOREPLAST ako recyklátor plastu neprodukuje žiaden odpad, neskôr v zápisnici Okresného úradu životného prostredia zo dňa 15.11.2012 uvádzal, že nespracovaný plast spotrebúva spoločnosť Igor I., IČO: 35 050 462, Nesvady, Jókaiho č. 604/4 a z verejne dostupných informácií zverejnených na stránke <<https://finstat.sk/35050462>> vyplýva, že vo vzťahu k uvedenej firme bolo v roku 2001 zrušené oprávnenie na predmet podnikania „Výkup, zber a spracovanie odpadu z umelých hmôt - drtením a následný odpad drte“. Poukázala na nečestné konania žalovaných v I., II. rade spočívajúce v manipulácii s odpadom a zavádzaním ohľadne likvidácie odpadu, pretože žalovaní v I., II. rade sa pokúšali zastreť skutočné užívanie jej pozemku, pričom ich konanie považuje v rozpore s dobrými mravmi. Na nečestnosť žalovaných v I., II. rade poukazuje aj fakt, že právo predchodcov vo vlastníctve objektov odvodzujú od reštitúcie, ale z oznámenia nachádzajúceho sa v spise nevyplýva, že by došlo k ich reštitúcii. K námietke premlčania uviedla, že na svojom uplatnenom nároku trvá, zotrvala na desaťročnej objektívnej lehote. K zmareniu subjektívnej dvojročnej lehoty došlo v dôsledku nečinnosti prvoinštančného súdu, keď všetky kontroly Obvodného úradu životného prostredia i Inšpekcie životného prostredia, ktoré sa konali v roku 2012 potvrdili na jej pozemku prítomnosť nebezpečného odpadu (azbest, plast, stavebný odpad), takže súd mal v danom čase všetky závery k dispozícii, pričom prvé pojednávania sa konalo po šiestich rokoch a štyroch mesiacoch od podania jej žaloby dňa 13.12.2016. Namietla, že zo strany súdu prvej inštancie neboli vykonané dôkazy, a to výsluchy pracovníkov Obvodného úradu životného prostredia a pracovníkov žalovaného, ktorí by sa vedeli relevantne vyjadriť k rozsahu a pôvodu odpadu umiestneného na jej pozemku. K trovám konania uviedla, že v prípade, ak odvolací súd jej odvolanie zamietne, je potrebné rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 257 C.s.p. a náhradu trov konania žalovaným v I., II. rade nepriznať. Dôvod osobitného zreteľa odôvodnila tým, že žalobu voči žalovaným v I., II. rade podala len v dôsledku prvotnej žaloby žalovanej v I. rade voči nej o usporiadanie pomerov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby, pričom zastavenie konania v časti (výrok I. napadnutého rozsudku), bolo zavinené správaním žalovaných v I., II. rade, resp. ich obštrukciami v období, kedy súd nekonal. Ak by súd prvej inštancie konal v zákonných lehotách, mohol vykonať ohliadku, prípadne znalecké dokazovanie, čo z dôvodu svojej nečinnosti neurobil a tým v konečnom dôsledku zmaril jej úspech v danom spore. Aj túto skutočnosť považuje za dôvod osobitného zreteľa. Záverom dodala, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený, resp. že výrok rozsudku nemá podklad v jeho odôvodnení, pričom právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu a vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Prvoinštančný súd vychádzal výlučne z tvrdení žalovaných v I., II. rade, nezobral do úvahy skutočnosti uvedené v spise Obvodného úradu životného prostredia, fotodokumentáciu, ktorú predložila ona, výpoveď svedkyne X. S., znalecký posudok Ing. S., ani skutočnosti, ktoré uvádzala, z dôvodu

ktorého závery súdu prvej inštancie nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolaciemu súdu preto navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

5. Žalovaní v I., II. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedli, že s odvolaním žalobkyne nesúhlasia. Predpokladom priznania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v požadovanom určení je skutočnosť, že oni pozemok žalobkyne v rozhodnom období aj užívali. Žalobkyňa počas celého konania trvala na tom, že oni užívajú celý jej pozemok o rozlohe 4.686 m² od roku 2007 do konca roku 2012 tak, že na uvedenom pozemku tvoria skládku odpadov, čo ale nezodpovedá pravde. Priznali, že užívajú pozemok žalobkyne, ale iba v rozsahu 195 m² a za užívanie tejto časti pozemku platia žalobkyni odplatu vo výške 162,05 € ročne, čo potvrdila aj sama žalobkyňa. Pokiaľ bol v rozhodnom konaní na pozemku žalobkyne odpad, skutočnosť, že oni podnikajú v jej susedstve, nemôže automaticky znamenať, že sú pôvodcami odpadu. Odpad môže pochádzať od Ovocinárskeho štátneho podniku alebo z neďalekej skládky odpadu. Eternit, ktorý sa nachádzal na pozemku žalobkyne v dôsledku opravy budovy žalovanej v I. rade, tak len v malom rozsahu a bol ihneď odpratáný, čo potvrdila žalovaná v I. rade. Kvôli neustálym atakom zo strany žalobkyne odpratali aj časť odpadu, ktorý s vysokou pravdepodobnosťou nanosil na pozemok Ovocinárskeho štátneho podniku, v záujme ukončenia dlhotrvajúceho sporu, aj keď na to neboli povinní. Ani svedkyňa žalobkyne, p. S. nepotvrdila, že odpad na pozemok žalobkyne zanesli práve oni. V tejto súvislosti poukázali najmä na odpoveď na Žiadosť o informáciu v súlade so zákonom č. 211/2000 (pravdepodobne Z.z., poznámka odvolacieho súdu) o slobodnom prístupe k informáciám a vyriešení podnetu „sťažnosti“ zo dňa 27.5.2014, č.k. OU-MA OSZP-2014/003355, z ktorého vyplývajú závery Úradu verejného zdravotníctva, ktorý sa podnetom žalobkyne zaoberal, a to že nie je dokázateľné, že pôvodcom skládok je firma žalovaného v II. rade Ing. F. - EKOREPLAST, Oslobodenia 2441/52, Malacky. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno o ich pasívnej legitimácii. K ich uplatnenej námietke premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 (rozšírený petit) konštatovali, že trvajú na skutkovom základe, že pozemok žalobkyne v roku 2012 užívali len rozsahu budovou zastavanej plochy. Námietka premlčania bola vznesená v záujme hospodárnosti konania, aby o nej súd rozhodol pred prejednaním veci samej. Súhlasia s právnym názorom súdu, že žalobkyni uplynula dvojročná subjektívna lehota a z toho dôvodu sa objektívna lehota neuplatní. Uplatnený nárok za rok 2012 nie je možné vzhľadom na jeho premlčanie priznať. K trovám konania uviedli, že priznanie im náhrady trov konania vo výške 100 % považujú za dôvodné a v tejto súvislosti odkázali na podrobné odôvodnenie tejto časti rozhodnutia súdom prvej inštancie. Podľa ich názoru nie sú dané dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by im nemala byť náhrada trov konania priznaná. Zastavenie konania spôsobila výlučne žalobkyňa svojimi neodôvodnenými petitmi a ani nečinnosť súdu v súvislosti s vykonaním určitého dôkazu nemôže byť dôvodom pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania, pretože dôkazné bremeno je na žalobkyni, ktorá dôkaz sama nenavrhla. Považujú preto výrok prvoinštančného súdu o priznaní náhrady trov konania za vecne správny. K odvolacej námietke žalobkyne o porušení práva na spravodlivý súdny proces dôvodili, že súd prvej inštancie dostatočne podrobne a zrozumiteľne odôvodnil svoje rozhodnutie. Naopak, práve žalobkyňa neustálymi podaniami a nekvalifikovanými návrhmi, ktoré podávala na súd mimo svojho právneho zástupcu, spôsobovala zmätočnosť v tom, čo vlastne žiada. Peňažné nároky sa navzájom prekrývali a v prvom momente nebolo možné zistiť, za aké obdobie a rozlohu vlastne žalobkyňa žiada bezdôvodného obohatenie; dôsledkom boli späťvzatia návrhu. Do ukončenia dokazovania žalobkyňa nezobrala do úvahy skutočnosť, na ktorú upozorňovali, že za zastavanú časť pozemku už žalobkyni platia a tak nemôže byť duplicitne predmetom tohto konania. Postupom prvoinštančného súdu nebolo porušené právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces a konanie netrpí inou vadou, pre ktorú je nutné odvolaniu žalobkyne vyhovieť. Odvolaciemu súdu navrhli odvolanie žalobkyne zamietnuť ako neodôvodnené; žiadali náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných v I., II. rade k jej odvolaniu uviedla, že vyjadrenie žalovaných v I., II. rade k jej odvolaniu je zavádzajúce a ničím nepodložené. Naopak, ona predložila súdu relevantné dôkazy, že v spornom období, najmenej v rokoch 2008 až 2012, majitelia firmy Ekoreplast - F., žalovaní v I., II. rade využívali jej pozemok v celom rozsahu ako skládku azbestu, plastu a iného odpadu. Firma Ekoreplast sa zaoberala recykláciou odpadových plastov a výrobou plastových rúr. Po neúspešných žiadostiach u majiteľov firmy, aby odstránili odpad z jej pozemku, sa obrátila so sťažnosťou na Okresný úrad, odbor životného prostredia, ktorý urobil obhliadku pozemku (zápisnicu zo dňa 1.10.2012 založila do súdneho spisu) a zistil, že: je porozhadzovaný azbest (úlomky rôznej veľkosti) v značnom množstve od budovy smerom k zahrnutej jame, z ktorej časti azbestu boli viditeľné po celej zahrnutej ploche; pieskové plochy boli čerstvo zajazdené a povrch časti čerstvo hrabaný

(dve veľmi veľké plochy); boli viditeľné obhorené časti plastov na plochách zhoreniska skládky odpadov; našli veľké množstvo rôzneho druhu plastov porozhadzovaného po pozemkoch (mletý, špagáty, veľké guče, baly, zbytky mletého plastu); viditeľné stopy z nákladného vozidla začínali z vnútornej brány areálu firmy Ekoreplast. Žiadne iné stopy po vstupe na pozemky neboli zistené. Žalovaná v I. rade jednoznačne potvrdila, že azbest pochádza z budovy, ktorej je vlastníčkou a ďalej odkázala na výpoveď tejto žalovanej v predmetnej zápisnici. Ďalej konštatovala, že v blízkosti firmy sa nenachádza žiadna oficiálna skládka a podľa písomného vyjadrenia Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Malackách zo dňa 15.7.2010, bol požiar vo firme Ekoreplast, ktorý bol nahlásený o 13,43 hod., evidovaný pod č. 0106/20/100199, látka, ktorá horela bol plast. Okresný úrad životného prostredia nariadil kontrolné výkopy rozsiahlych zahrnutých jám na jej pozemku za prítomnosti všetkých účastníkov konania na 15.11.2012 a dohľadu Slovenskej inšpekcie životného prostredia, do termínu výkopov nesmie nikto hýbať s pozemkom. Týždeň pred termínom stanovených výkopov pri obhliadke svojho pozemku zistila, že odpad zo zahrnutých jám je ťažkou technikou prekopávaný na iné miesta, písomne o tom informovala Okresný úrad životného prostredia aj s fotodokumentáciou. Na pozemku bola prítomná aj p. X. S., ktorá neskôr túto skutočnosť potvrdila aj na súde prvej inštancie; dala do pozornosti jej výpoveď na pojednávaní konanom dňa 14.2.2017. Poukázala na ďalšiu zápisnicu Okresného úradu životného prostredia zo dňa 15.11.2012 a dodala, že žalovaný v II. rade ju do areálu nevypustil, čím zabránil uskutočneniu kontrolných výkopov. Vstup na miesto, kde mala ukázať, na ktoré miesta firma F. prekopávala odpad, jej nezabezpečili ani prítomní zástupcovia štátnych orgánov. Mgr. Z. skonštatoval, že na predmetnom pozemku sa nenašli žiadne odpady, ktoré by dokazovali, že pôvodcom je firma Ekoreplast. Zástupca Slovenskej inšpekcie životného prostredia nebol pozvaný za účelom, aby zhodnotil čo zostalo na povrchu, ale za účelom odkrytia jám, kde bol odpad zakopaný. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného v II. rade uvedené v zápisnici Okresného úradu životného prostredia, v ktorej uviedol svoje dôvody vykonania výkopov pred dohodnutým termínom, pričom neuviedol aké dôvody uviedol (zákaz hýbať s pozemkom pred nariadeným výkopom za prítomnosti všetkých účastníkov konania som nepochopil ako zákaz hýbania s pozemkom pred nariadeným výkopom). K rozdielnym výpoveďami majiteľov firmy Ekoreplast k likvidácii plastového odpadu uviedla, že obaja žalovaní vo výpoveďiach tvrdili, že pri výrobe plastových rúr z odpadového plastu neprodujú žiaden plastový odpad, v ďalších výpoveďiach, že nespracovateľný plast likvidujú cez firmu Turan-Nesvady. Táto firma sa odpadovým plastom dlhodobo nezaobrá. Výpis zo živnostenského listu firmy bol doložený do spisu. Firma ASA Zohor, s ktorou mala firma Ekoreplast F. zmluvu, vydala potvrdenie, že táto firma k nim od roku 2008 neprivezla žiaden odpad. Podľa znaleckého posudku č. 22/1996 a priloženého geometrického plánu zo dňa 18.8.1993, č. 239/91-89/93, je areál firmy Ekoreplast oplotený, z toho je oplotená časť jej pozemku o rozlohe 700 m². K znaleckému posudku zo dňa 18.5.2010, č. 112/2010 uviedla, že je priložený geometrický plán zo dňa 4.5.2010, je vybielený, pozostáva len z dátumu, pečiatky zhotoviteľa, overovateľa a správy katastra Malacky a údajom, že hranice boli v prírode vyznačené múrom. Z priloženého nákresu je zrejme že v roku 2010 pri zhotovovaní geometrického plánu bol jej pozemok o rozlohe 700 m² oplotený. Na otázku, či boli pozemky a budovy v čase, keď ich začali žalovaní v I., II. rade užívať oplotené, odpovedala žalovaná v I. rade na pojednávaní konanom dňa 14.2.2017, áno; ďalej poukázala na zápisnicu z tohto pojednávania. K premlčaniu nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012 dôvodila tým, že v roku 2012 sa uskutočňovali všetky dôkazy, kontroly na mieste, dokladala k sporu dokumenty dotknutých inštitúcií s odkazom na podanie zo dňa 21.5.2012, ktoré bolo naďalej upresňované z dôvodu, že súd viac ako 6 rokov nekonal. Okrem iného tu platí aj 10-ročná premlčacia lehota a obaja žalovaní vedeli, že neoprávnene využívajú jej majetok. K premlčanej lehote sa vyjadrila v podaní zo dňa 6.4.2017. So žalovanými v I., II. rade neuzatvorila nájomnú, ani žiadnu inú zmluvu týkajúcu sa využívania svojho vlastníctva. Záverom sa vyjadrila k predbežnému opatreniu a manipulácii so súdnym spisom.

7. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

8. Krajský súd v Bratislave, rozsudkom zo dňa 24.4.2019, č.k. 15 Co 170/2017-324 (v poradí prvom), I. rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 21.4.2017, č.k. 27 C 92/2010-292, vo výroku II., ktorým žalobu zamietol, potvrdil; vo výroku III., ktorým priznal žalovaným v I., II. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %, zmenil tak, že žalovaným v I., II. rade spoločne a nerozdielne priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Žalobkyňa podala dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.4.2019, č.k. 15 Co 170/2017-324. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 29.3.2022, sp.zn. 8 Cdo 157/2020,

rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.4.2019, sp.zn. 15 Co 170/2017, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že preskúmaním súdneho spisu zistil, že vyjadrenie žalovaných v I., II. rade zo dňa 14.8.2017 k odvolaniu žalobkyne na čl. 334 a nasl. súdneho spisu bolo elektronicky doručené súdu prvej inštancie dňa 18.8.2017, ten ho následne doručil odvolaciemu súdu dňa 28.8.2017. Obsah súdneho spisu neprezrádza, že by súdy doručili vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne a prípadne vytvorili jej i priestor na zaujatie stanoviska. Dal do pozornosti rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Trančíková proti Slovenskej republike zo dňa 13.1.2015, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd i rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 835/2016, II. ÚS 94/2018. Uviedol ďalej, že judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňuje Ústavný súd Slovenskej republiky i všeobecné súdy. Právo strán sporu na doručenie prvotných a základných vyjadrení k opravným prostriedkom ostatných strán je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie. Vo fáze opravného (odvolacieho) konania sa štandardne očakáva, že sa k odvolaniu vyjadrí protistrana a k jej vyjadreniu bude vytvorená možnosť kontradiktórnej reakcie v podobe repliky odvolateľa. Pritom nie je podstatné, či podľa názoru odvolacieho súdu ide o podanie skutkovo a právne významné alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhá strana sporu. Každá strana musí mať možnosť nielen predložiť dôkazy a argumenty, ktoré považuje za nutné na to, aby jej požiadavky uspeli, ale aj zoznámiť sa s každým dokladom a pripomienkami predloženými súdu na účely ovplyvnenia jeho rozhodnutia a musí mať primeranú možnosť vyjadriť sa k nim. Kontradiktórny spor znamená možnosť strany popierať (contra dicere) požiadavky a argumenty druhej strany a právo na to, aby vypočuli jej argumenty a návrhy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 31/2016, III. ÚS 32/2015, I. ÚS 276/2016). Obdobné závery prijal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (napr. sp.zn. 1 Cdo 29 a 30/2018, 2 Cdo/161/2018, 3 Cdo 101/2018, 4 Cdo 193 a 200/2018, 5 Cdo 112/2018, 6 Cdo 102/2018, 7 Cdo 16/2018, 8 Cdo 192/2016). Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie k odvolaniu bolo formulované ako právna a skutková argumentácia (najmä k otázke bezdôvodného obohatenia, unesenia dôkazného bremena a pasívnej legitímácie žalovaných, premlčania nároku z roku 2012, k porušeniu práva na spravodlivý proces, k náhrade trov prvoinštančného konania) a žalobkyne mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením a prípadne k nemu i zaujať stanovisko (§ 374 ods. 1 C.s.p.). Zo spisu vyplýva, že v danom prípade žalobkyne táto možnosť nebola vytvorená. Vyjadrenie k odvolaniu bolo odvolaciemu súdu doručené v dostatočnom časovom predstihu pred vydaním rozhodnutia o odvolaní žalobkyne (viac ako jeden rok). V dovolaní preto žalobkyňa opodstatnene namietala, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

10. Odvolací súd, po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky, preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. novembra 2022; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a ich právni zástupcovia upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

11. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľka v odvolaní neuvádzala podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

12. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

13. V prvom rade odvolací súd uvádza, že postupoval v intenciách zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.3.2022, sp.zn. 8 Cdo 157/2020 a vyjadrenie žalovaných v I., II. rade k odvolaniu žalobkyne (č.l. 334 spisu) zaslal žalobkyňi dňa 3.11.2022 (č.l. 440 spisu), ktoré prevzala jej právna zástupkyňa dňa 3.11.2022 (č.l. 442 spisu), avšak sa k nemu nevyjadrila; vyjadrila sa k nemu sama žalobkyňa (č.l. 443 spisu). Podľa názoru odvolacieho súdu vyjadrenie žalovaných v I., II. rade k odvolaniu žalobkyne neobsahovalo žiadne také skutočnosti, na ktoré by už žalobkyňa nereagovala vo svojich vyjadreniach v konaní pred súdom prvej inštancie. Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6.8.2008, sp.zn. 6 Sžo 15/2008, podľa ktorého rozhodnutie správneho orgánu sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu prívodiť iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Z toho vyplýva všeobecný záver, že ak by aj súd považoval konanie súdu prvého stupňa za pochybenie, potom treba mať na pamäti, že zrušenie rozhodnutia pri pochybení, ktoré nemá vplyv na zákonnosť postupu, alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa, nemá za cieľ, aby sa formálne zopakoval postup, ktorý by viedol k takému istému meritórnemu rozhodnutiu; § 212 ods. 3 O.s.p.

14. Odvolací súd sa opätovne stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v napadnutom rozsudku, že žalovaní v I., II. rade nie sú pasívne vecne legitimovaní na vydanie bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie pozemku žalobkyne parcela registra „E“ č. 4064, o výmere 4.686 m², na ktorom mali žalovaní v I., II. rade umiestniť v období od 17.8.2007 do 31.12.2012 odpad. Žalobkyňa ako strana sporu mala povinnosť označiť dôkazné prostriedky spôsobilé preukázať pravdivosť jej tvrdenia, že žalovaní v I., II. rade v uvedenom období na predmetnom pozemku umiestnili odpad. Odvolací súd poznamenáva, že teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien, po prvé ide o bremeno tvrdenia, ktoré môže prívodiť jej úspech v konaní a po druhé, že musí svoje tvrdenia aj preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie čl. 8 C.s.p., v spojení s § 185 C.s.p. (§ 120 ods. 1 veta prvá O.s.p.), podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Uvedený článok stanovuje dôkaznú povinnosť strán sporu v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane sporu a v prípade, ak neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, ale hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie.

15. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie správne dôvodil, že žalobkyňa nepreukázala, že práve žalovaní v I., II. rade umiestnili na jej pozemok odpad, a ak sa tam odpad nachádzal, kde konkrétne a aký rozsah pozemku žalobkyne zaberá, pričom žalobkyňa žiadala o vydanie bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie celého svojho pozemku zo strany žalovaných v I., II. rade. Žalobkyňa v odvolaní argumentovala tým, že sama žalovaná v I. rade uviedla, že odpad v podobe azbestu sa nachádzal na pozemku žalobkyne v rokoch 2008 až 2012, že táto skutočnosť vyplýva aj z výpovede žalovanej v I. rade zo dňa 1.10.2012 na Obvodnom úrade životného prostredia v Malackách, že z jej fotodokumentácie je zrejmé, že azbest bol v konečnom dôsledku „porozhadzovaný“ po celom jej pozemku, ako aj zápisnicou Obvodného úradu životného prostredia zo dňa 15.11.2012, z ktorej vyplýva, že žalovaný v II. rade zmaril výkopové práce, aj napriek zákazu hýbať s pozemkom v rámci objektivity. Odvolací súd poukazuje na zápisnicu Obvodného úradu životného prostredia v Malackách zo dňa 1.10.2012, z ktorej vyplýva, že žalovaná v I. rade pripustila možnosť pôvodu plastových odpadov z firmy EKOREPLAST, že azbest pochádza z budovy, ktorú vlastní, pričom prisľúbila odstránenie zvyšného azbestu a povrchových skládok do konca roka 2012 s tým, že na základe miestnej ohliadky bol zistený porozhadzovaný azbest (úlomky rôznej veľkosti) v značnom množstve od budovy smerom k zahrnutej jame, z ktorej časti azbestu boli viditeľné po celej zahrnutej ploche; pieskové plochy čerstvo zajazdené a povrch z časti čerstvo hrabaný (2 veľmi veľké plochy); viditeľné obhorené časti plastov na plochách zhoreniska skládky odpadov; našlo sa veľké množstvo rôzneho

druhu plastov porozhadzovaných po pozemkoch (mletý, špagáty, veľké gauče, baly, zbytky mletého plastu); viditeľné stopy z nákladného vozidla začínali z vnútornej brány areálu firmy EKOREPLAST; žiadne iné stopy po vstupe na pozemky neboli zistené. Podľa zápisnice Obvodného úradu životného prostredia v Malackách zo dňa 15.11.2012 po ohliadke pozemku žalobkyne zistil zástupca Slovenskej inšpekcie životného prostredia v Bratislave, že sa na ňom nenašli žiadne odpady, ktoré by dokazovali, že pôvodcom je firma EKOREPLAST, nachádza sa na pozemku menšia skládka stavebného odpadu, podľa majiteľa firmy tam tento odpad neuložil. Z uvedeného je zrejmé, že neobstojí tvrdenie žalobkyne, že odpad na jej pozemku patrí žalovaným v I., II. rade, keďže ani z fotografií predložených žalobkyňou sa nedá určiť, či odpad nachádzajúci sa na jej pozemku pochádza práve od žalovaných v I., II. rade a či zaberá celú výmeru jej pozemku. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštalácie k záveru, že nebolo preukázané, že by odpad na pozemku žalobkyne pochádzal od žalovaných v I., II. rade, ani či tento odpad zaberá celú výmeru pozemku žalobkyne, za ktorú požadovala od žalovaných v I., II. rade vydanie bezdôvodného obohatenia.

16. Súd prvej inštalácie správne právne posúdil aj premlčanie nároku žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2012, pričom sa riadne vysporiadal s argumentáciou žalobkyne, aby sa zohľadnila desaťročná objektívna premlčacia doba. Odvolací súd poukazuje na to, že pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci deň, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. K splneniu predpokladov pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby potom nemôže dôjsť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vznikne. Okamihom, od ktorého sa začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby odvíja, je okamih vzniku zodpovednostného vzťahu z bezdôvodného obohatenia, a to bez zreteľa na to, či oprávnený subjekt o svojom práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia vedel, alebo nie. V danom prípade, tak ako správne konštatoval prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, zo spisu Obvodného úradu životného prostredia v Malackách č. OÚŽP-2012/01514/123-KUJ vyplýva, že žalobkyňa listom zo dňa 23.8.2012 adresovaným Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, sa domáhala pomoci pri riešení čiernej skládky na jej pozemku, keď odpad na tomto pozemku mal pochádzať od žalovaných v I., II. rade. Z uvedeného je zrejmé, že v roku 2012 mala vedomosť o tom, že nejaký odpad sa na jej pozemku nachádza a domnievala sa, že tento pochádza od žalovaných v I., II. rade, avšak až podaním doručeným súdu dňa 8.2.2017 (č.l. 249 spisu) požiadala o vydanie bezdôvodného obohatenia aj za rok 2012, t.j. oneskorene, po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Odvolací súd preto považuje za absurdné tvrdenie žalobkyne v jej odvolaní, že k zmareniu subjektívnej dvojiročnej lehoty došlo v dôsledku nečinnosti prvoinštančného súdu, keď prvé pojednávanie sa konalo po šiestich rokoch a štyroch mesiacoch od podania žaloby. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že sama žalobkyňa sa nedostavovala na pojednávania, keď žiadala o odročenie pojednávania, ktoré sa konali už dňa 14.9.2012 a dňa 7.10.2016, pričom niekoľkokrát požiadala o zmenu žaloby [podania doručené súdu dňa 24.5.2012 (č.l. 99 spisu), dňa 6.12.2012 (č.l. 123 spisu), dňa 29.11.2016 (č.l. 170 spisu), dňa 28.12.2016 (č.l. 215 spisu), dňa 8.2.2017 (č.l. 249 spisu)], s čím sa musel súd prvej inštalácie vysporiadať.

17. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovení § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštalácie riadne zistil skutkový stav vecí, aplikoval naň správny právny predpis a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu. Okolnosti namietané žalobkyňou v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s

v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

18. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietla, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

19. Žalobkyňa neprodukovala vo svojom odvolaní žiadne dôkazy, ktoré by mohli zvrátiť výsledky doteraz vykonaného dokazovania a právneho posúdenia veci, preto je záver súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v I., II. rade správny. Odvolateľka v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnuté dôkazy, a to výsluchy pracovníkov Obvodného úradu životného prostredia a pracovníkov žalovaného, ktorí by sa vyjadrili k rozsahu a pôvodu odpadu umiestneného žalovanými v I., II. rade na jej pozemku, k čomu odvolací súd uvádza, že túto námietku považuje za nedôvodnú. Žalobkyňa počas konania pred súdom prvej inštancie vykonanie uvedených dôkazov nenavrhol, žiadala iba o pripojenie spisu Obvodného úradu životného prostredia v Malackách č. OUŽP-2012/01514/123/KU, vypočutie svedkyne Janky Kopkovej a žalovaného v II. rade, pričom tieto dôkazy boli prvoinštančným súdom vykonané. Odvolací súd poukazuje na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok (v súčasnosti Civilný sporový poriadok) ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Podľa § 185 ods. 1 C.s.p. (§ 120 ods. 1 O.s.p.) súd rozhodne o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou sporovej strane odhätie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odhätie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykonal (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.4.2012, sp.zn. 6 Cdo 51/2012). Súd nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať a nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane sporu odhätie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 185 ods. 1 C.s.p., je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Taktiež aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze zo dňa 30.9.2010, sp.zn. I. ÚS 350/08, konštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním

navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní. Nakoľko žalobkyňa počas konania pred súdom prvej inštancie vyššie uvedené návrhy na doplnenie dokazovania (výsluchy pracovníkov žalovaného a Obvodného úradu životného prostredia) nenavrhol, nemohol ich súd prvej inštancie ani vykonať. Odvolací súd dodáva, že ak by aj žalobkyňa vykonanie uvedených dôkazov navrhla, bolo jej povinnosťou presne označiť mená pracovníkov, ktorých mal súd vypočuť a zároveň uviesť k akým konkrétnym skutočnostiam mali byť vypočutí.

20. K tvrdeniu žalobkyne v odvolaní, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p., pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je možné zistiť čoho sa žalobkyňa domáhala, aké skutočnosti tvrdila, aké dôkazy označila, aké prostriedky procesnej obrany a útoku použil, ako sa vyjadrili žalovaní v I., II. rade. Prvoinštančný súd jasne a stručne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, ktoré skutočnosti považuje preukázané, ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, aj ako vec právne posúdil, a preto nie je možné napadnutý rozsudok považovať za arbitrárny alebo nepreskúmateľný. Odvolací súd dodáva, že podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je ale nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

21. Odvolací súd zmenil (§ 388 C.s.p.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým priznal žalovaným v I., II. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % tak, že im náhradu trov konania priznal spoločne a nerozdielne z dôvodu, že v danom prípade ide o ich nerozlučné spoločenstvo, keď žalobkyňa by bez tohto určenia nevedela v akom rozsahu má žalovaným v I., II. rade zaplatiť náhradu trov konania. Odvolací súd k žiadosti žalobkyne uvedenej v odvolaní, aby žalovaným v I., II. rade nebola priznaná náhrada trov konania s poukazom na § 257 C.s.p. dôvodí, že zákonné ustanovenie § 257 C.s.p. umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, tieto nepriznal. Ide o výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok a všeobecnej zásady ohľadne náhrady trov konania, vyjadrenej v § 255 ods. 1 C.s.p. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, pričom výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane sporových strán. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, sociálne, zárobkové a iné pomery všetkých sporových strán a tiež na okolnosti, ktoré viedli sporové strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. V prípade tohto zákonného ustanovenia ide predovšetkým o to, aby sa rozhodnutie o náhrade trov nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči stranám sporu a neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je zároveň fixované moderačné absolučné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. V posudzovanej veci odvolací súd vyhodnotiac okolnosti, ktoré žalobkyňu viedli k uplatneniu nároku na súde a postoj strán v konaní, nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by súd žalovaným v I., II. rade nemal priznať náhradu trov konania, keďže sa pred podaním vzájomnej žaloby na súd žalovaní v I., II. rade snažili o vyriešenie sporu medzi nimi a žalobkyňou podaním žaloby zo strany žalovanej v I. rade o usporiadanie pomerov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby. Aj napriek tomu, že žalobkyňa bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, táto skutočnosť nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania v konaní úspešnej strane sporu. Pomery žalobkyne vylučujú aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p. na rozhodovanie o trovách konania, nakoľko by nebolo možné od žalovaných v I., II. rade spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášali bez nároku na ich náhradu, hoci boli v spore úspešní s tým, že žalobkyňa žiadne iné okolnosti, okrem toho, že vzájomnú žalobu podala ako reakciu na žalobu žalovanej v I. rade, a že zastavenie konania spôsobili žalovaní v I., II. rade (žalobkyňa neodôvodnila zmenu

skutkových okolností, ktoré ju viedli k čiastočnému späťvzatiu žaloby) pre prípadný postup súdu podľa § 257 C.s.p. neuviedla a ani nepreukázala. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď napadnutým rozsudkom rozhodol o trovách strán sporu podľa zásady úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 C.s.p.).

22. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaným v I., II. rade, ktorí mali v prvom a tomto odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok náhradu trov oboch odvolacích konaní v rozsahu 100 % s tým, že tak ako je uvedené v bode 21. odôvodnenia tohto rozsudku, odvolací súd nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobkyne, pre ktoré by nemal úspešným žalovaným v I., II. rade priznať náhradu trov odvolacieho konania. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Žalobkyňa mala v dovolacom konaní plný úspech, preto odvolací súd rozhodol o náhrade trov dovolacieho konania podľa § 453 ods. 3, § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľka ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

25. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).